

CPT ve zkratce

**Evropský výbor pro zabránění
mučení a nelidskému či
ponižujícímu zacházení
nebo trestání (CPT)**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Prevence špatného zacházení s osobami zbavenými svobody v Evropě

■ CPT organizuje návštěvy zařízení, kde jsou umístěné osoby zbavené svobody a kontroluje, jak se s nimi zachází. Mezi tato místa patří věznice, nápravná zařízení pro mladistvé, policejní stanice, záchytná střediska pro přistěhovalce, psychiatrické léčebny, ústavy sociální péče atd.

■ Delegace CPT mají do detenčních zařízením neomezený přístup a taktéž neomezené právo se v nich pohybovat. S osobami zbavenými svobody mohou hovořit v soukromí a mohou svobodně komunikovat s kýmkoli, kdo může poskytnout informace.

■ Po každé návštěvě zašle CPT dotyčnému státu podrobnou zprávu. Tato zpráva obsahuje zjištěné skutečnosti a také doporučení, komentáře a požadavky na informace. CPT rovněž vyžaduje podrobnou reakci na problémy, na něž zpráva upozorňuje. Tyto zprávy a odpovědi na ně jsou součástí průběžného dialogu vedeného s dotyčnými státy.

■ Úplný název CPT zní “Evropský výbor pro prevenci mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.” Z názvu vyplývají dvě podstatné charakteristiky: zaprvé, výbor má evropskou působnost, a zadruhé, nezabývá se pouze “mučením”, ale celou škálou situací, které by mohly vést k “nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestu”.

System návštěv

■ Návštěvy uskutečňují delegace, nejčastěji složené z několika členů CPT, doprovázené pracovníky sekretariátu Výboru a, pokud je to nutné, dalšími experty a tlumočníky.

■ Delegace vykonávají návštěvy periodicky (zpravidla vždy po čtyřech letech), podle potřeby se ale uskutečňují další návštěvy "ad hoc".

■ Výbor musí daný stát vyrozumět o svém úmyslu vykonat návštěvu. Po tomto vyrozumění má delegace CPT právo navštívit jakékoli místo, kde se mohou nacházet osoby zbavené svobody.

Součinnost a důvěrnost

■ V mezinárodní úmluvě, na jejímž základě je CPT založen, jsou obsaženy zásady součinnosti a důvěrnosti.

- ▶ Součinnost se státními úřady je jádrem práce CPT, jelikož účelem je chránit osoby zbavené svobody a nikoli odsuzovat státy za přehmaty.
- ▶ Další charakteristikou práce CPT je důvěrnost: Skutečnosti zjištěné Výborem, jeho zprávy a reakce státních orgánů na tyto zprávy jsou zásadně důvěrné. Podstatná část informací o práci CPT je nicméně veřejně přístupná.

Publikace

- ▶ Stát může sám požádat o zveřejnění zprávy CPT a také své reakce na tuto zprávu. Doposud se většina států ke zveřejnění těchto dokumentů rozhodla.
- ▶ Jestliže stát odepře součinnost nebo odmítne napravit situaci ve smyslu doporučení CPT, Výbor může rozhodnout o tom, že učiní veřejné prohlášení.
- ▶ CPT kromě toho vypracovává všeobecnou zprávu, která se jednou za rok zveřejňuje.

Struktura CPT

- ▶ Členové CPT jsou nezávislí a nestranní experti různých profesí, například právníci, lékaři a odborníci na vězeňství či policejní službu.
- ▶ Výbor ministrů Rady Evropy volí za každý členský stát jednoho člena. Tito členové působí jako odborníci ve své profesi (tedy nikoli jako zástupci státu, za něž byli zvoleni). Zárukou nezávislosti je, že členové nikdy nenavštěvují stát, za něž byli zvoleni.
- ▶ Sekretariát CPT je součástí Rady Evropy.

Historie

- ▶ CPT byl ustaven "Evropskou úmluvou o prevenci mučení a nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestů" Rady Evropy, jež vstoupila v platnost v roce 1989.
- ▶ Vychází ze článku 3 Evropské úmluvy o lidských právech, jenž stanoví, že "nikdo nebude vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu".
- ▶ CPT není orgánem vyšetřování, představuje však mimosoudní preventivní aparát k ochraně osob zbavených svobody před mučením a dalšími formami špatného zacházení. Tímto způsobem doplňuje působení Evropského soudu pro lidská práva.

Ratifikace

- ▶ Úmluva byla ratifikována 47 členskými státy Rady Evropy.
- ▶ Úmluvu mohou podepsat členské státy Rady Evropy. Výbor ministrů Rady Evropy může vyzvat jakýkoli nečlenský stát Organizace, aby k úmluvě přistoupil.

Další zdroje informací

- ▶ Zprávy o návštěvách CPT, reakce vlád daných států, veřejná prohlášení a všeobecné zprávy jsou dostupné na webové stránce CPT.
- ▶ CPT vypracoval normy vztahující se k zacházení s osobami zbavenými svobody. Souhrn těchto norem byl publikován v brožuře "Standardy CPT".
- ▶ Další podrobnosti o mandátu CPT a jeho pracovních metodách je možno nalézt v textu "Evropské úmluvy o prevenci mučení a nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestání" a v příložené "Důvodové zprávě".

Kontaktní informace

Secretariat of the CPT
Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
France

Internet: www.cpt.coe.int
E-mail: cptdoc@coe.int
Tel.: +33 (0)3 88 41 20 00
Fax: +33 (0)3 88 41 27 72

www.coe.int

Rada Evropy je čelnou organizací pro lidská práva na evropském kontinentě. Sdružuje 47 států, včetně 28 členských států Evropské unie. Všechny členské státy Rady Evropy se přihlásily k Evropské úmluvě pro lidská práva, dohodě uzavřené s cílem ochrany lidských práv, demokracie a právního státu. Nad dodržováním Úmluvy v jednotlivých členských státech bdí Evropský soud pro lidská práva.

PREMS 106715

CES

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE